

ROZWÓJ MYŚLENIA LOGICZNO-MATEMATYCZNEGO I TWÓRCZEGO U DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM.

Program wychowania przedszkolnego podkreśla, iż zadaniem pracy edukacyjnej jest zapewnienie każdemu dziecku jak najkorzystniejszych warunków wszechstronnego rozwoju i osiągnięcie dojrzałości szkolnej. Zajęcia matematyczne mają również przyczynić się do możliwie harmonijnego i intelektualnego rozwoju umysłowego dziecka.

Wspominając o integralnym rozwoju umysłowym, mamy na myśli rozwój zdolności rozumienia, rozumowania, przewidywania i oceniania faktów, rozwój pamięci i wyobraźni a także przekazywanie informacji na temat swoich doświadczeń, wyobrażeń i przemyśleń.

Dziecko pomiędzy 2 a 6 rokiem życia znajduje się w okresie rozumowania przedoperacyjnego, bada świat poprzez pryzmat własnych doznań. Swoją działalność intelektualną realizuje w połączeniu z wykonywanymi czynnościami. Ważną rolę w tym okresie odgrywają spostrzeżenia wzrokowe. Podstawą wnioskowania jest spostrzeżeniowy obraz i dlatego dziecko twierdzi że „ jest więcej” zawsze tam, gdzie przedmioty zajmują większą powierzchnię. Około 7 roku życia pojawia się okres operacji konkretnych, wtedy w rozumieniu dziecka występują pewne operacje, a więc działanie przeprowadzone w umyśle. Dziecko twierdzi, że jest „tyle samo” mimo obserwowanych zmian w układzie przedmiotów.

U dzieci w wieku przedszkolnym zauważa się znaczne różnice indywidualne w zakresie tempa rozwoju umysłowego. Niektóre dzieci w wieku 3 lat mogą realizować treści przewidziane na poziomie 4latków. Bardzo ważne jest aby przedszkolaki zdobywały wiedzę przez własne działanie, doświadczenia i samodzielne wyciąganie wniosków a nie przez zapamiętywanie gotowych wiadomości podawanych przez nauczyciela. Zadaniem dorosłych jest stworzenie dziecku warunków do tego aby mogło eksperymentować, odkrywać zależności i odnalazło samodzielne lepsze sposoby działania. W programie „Dziecięca matematyka” E. Gruszczyk-Kolczyńskiej nie ma tradycyjnego podziału treści programowych na grupy wiekowe. Jest natomiast wyodrębnionych 14 bloków programowych, w których znajdują się treści tak dobrane, aby rozwinąć najważniejsze czynności intelektualne i ukształtować te umiejętności, które są ważne dla edukacji matematycznej dziecka. W każdym bloku treści ułożone są zgodnie z rozwojem dziecięcych umiejętności. Sześć bloków tematycznych obejmuje zakres wspomaganie rozwoju i edukacji matematycznej. Należy je realizować we wszystkich grupach wiekowych.

Są to:

-orientacja przestrzenna,

-rytmy i rytmiczna orientacja czasu,
-przyczyna i skutek, przewidywanie następstw,
-kształcenie umiejętności liczenia obiektów, dodawanie i odejmowanie rozkładanie i rozdzielanie, klasyfikacja.

Kontynuację tych bloków i dwa następne przeznaczane są dla dzieci **czteroletnich**:

-aspekt kardynalny liczby, stała liczba elementów w zbiorze, równoliczność,
-aspekt porządkowy liczby.

Dla **pięciolatek** dokładamy:

-długość, umiejętność liczenia,
-intuicję geometryczną,
-kształtowanie odporności emocjonalnej, zdolność do wysiłku intelektualnego.

Dla **sześciolatek** przewidziane są jeszcze trzy dodatkowe bloki:

-pomaganie dzieciom w uświadomieniu sobie stałej ilości płynu, mierzenie ilości płynu,
-waga i ważenie,
-układanie i rozwiązywanie zadań z treścią, zapisywanie czynności matematycznych w sposób dostępny dla 6latków.

Warunkiem mądrego wspomagania dzieci jest zachowanie cyklu rozwojowego. Nauczyciel nie powinien przechodzić do trudniejszego materiału jeżeli nie sprawdzi czy łatwiejsze treści zostały opanowane.

Treści zawarte w programie „Dziecięca matematyka” mają pomóc w stworzeniu wszystkim dzieciom warunków do pełnego rozwoju swych możliwości umysłowych. Procesy intelektualne, od których zależą sukcesy w uczeniu się matematyki mają szeroki zakres- służą dzieciom do klasyfikowania i tworzenia wszelkich pojęć, przewidywania skutków, sprawnego liczenia. Ważnym zadaniem wychowania przedszkolnego jest zapewnianie dzieciom sukcesów w nauce szkolnej, treści powinny być dobrane, aby ich realizacja uchroniła dzieci przed niepowodzeniami w uczeniu się matematyki.

Opracowały:

mgr Dorota Bonawenturczak

mgr Agnieszka Szatkowska

(październik 2016 rok)

Literatura:

1. E. Gruszczyk-Kolczyńska, E. Zielińska „Dziecięca matematyka”, WSiP, Warszawa 2000
2. E. Gruszczyk- Kolczyńska, E. Zielińska „ Wspomaganie dzieci w rozwoju zdolności do skupienia uwagi i zapamiętywania, WSiP, Warszawa 2005.